

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΣ

Συντάτμενον ὑπὸ τοῦ Ὑκουγενίου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ὕψιστης καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ὁριζοῦν καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΔΗΡΩΤΕΑ

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία φρ. 48, Ἐξέμνητος φρ. 22, Τρίμηνος φρ. 12.

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου Γρ. Δ. 50, Ἀγγλίας, Κύπρου καὶ Λοικῶν Ἀποικιῶν σελίνια 10, Ἀμερικῆς δολ. 4, Λοικῶν χωρῶν φράγκα Γαλλικὰ 25, Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδηότητος μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Ἐσφικίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρθολομαῖον

Περίοδος Β'. — Τόμος 31ος

Ἐν Ἀθήναις, 8 Δεκεμβρίου 1923

Ἔτος 46ον — Ἀριθ. 2

ἹΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΟΙ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

[Μυθιστόρημα τοῦ Λοχαγῶ ΔΑΝΡΙΤ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. (Συνέχεια)

Ἐίχαν ἐκπαιδευθῆ ἀπὸ τοὺς ἐπιζώντας τῆς μεγάλης σχολῆς τοῦ Ναπολεόντος καὶ διατηροῦσαν ὅλες τὶς στρατιωτικὰς τῆς ἀρετῆς.

Οἱ ἱππεῖς αὐτοὶ ἀξίζαν ὅσο καὶ οἱ ἱππεῖς τοῦ Λαζάρου, τοῦ Μυρά, τοῦ Ὠπούλ, τοῦ Κωλενοκύρ. Ἡ τρικυμιά στὴ θάλασσα δὲν τοὺς προοῖσε περισσότερο ἀπ' ὅσο τὸ κανόνι στὴ στεριά. Κι' ὅταν ὁ γέρο-Γκελδὲ πρόσταξε: «Προσοχή!» καθὼς πλησίαζε ὁ ἀνθυπολοχαγός, στάθηκαν ὅλοι προσοχή, γεμάτοι ψυχραμία καὶ ἔτοιμοι ν' ἀντιμετωπίσουν κάθε ἀπεικτατό. Καθένας τοὺς εἶχε μαζί του τὸν ὄπλισμό του, τὸ σάκκο του καὶ τὶς τροφές του.

— Τὴ νεώτερο, Γκελδὲ; ρώτησε ὁ Καρδινιάκ.

— Τρία ἄλογα φόφησαν, ἀνθυπολοχαγέ μου! Καὶ μ' αὐτὸν τὸ βρωμῆ-καίρο, καὶ τ' ἄλλα ἀρρώστησαν!

— Τὸ ξέρω, μὰ τί νὰ γίνῃ; Γιά τὴν ὄρα ἔλειμαστε μὲ τὰ χέρια δεμένα... Ὑπομονή! Κάπου θὰ καταλήξουμε...

Ἐνας τρομερὸς κλονισμὸς ἐγένεε τότε στὸ πλοῖο, τόσο βίαιος καὶ ἀπότομος, ὥστε οἱ ἱππεῖς, οἱ ὑπαξιωματικοὶ καὶ ὁ Καρδινιάκ κύλησαν ἀνακατεμένοι στὸ κατάστρωμα.

Ὅταν μπόρσαν νὰ σηκωθοῦν, εὐτυχῶς χωρὶς ταγγουριά, τὸ βρῖκι ἦταν ἀκίνητο. Πελώρια δὴμος κύματα ὀρμούσαν ἀπάνω του, σακρώνοντας τὸ κατάστρωμα ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη.

Τὸ πλοῖο εἶχε πέσει σὲ ὑφάλους. Καὶ τώρα, γεμμένο στὸ πλευρό, ἦταν λεία εὐκολὴ σὰ κύματα. Σὲ κάθε κύμα ποὺ σκέπαζε τὴν «Τύχη», συντρίμματα ἀπὸ σχοινιά καὶ ἀπὸ κατάρτια ἐπεφταν στὸ κατάστρωμα.

Τρεῖς ναῦτες εἶχαν συντριβῆ ἀπὸ ἓνα κανόνι, ποὺ ἡ θάλασσα τὸ κυλοῦσε ἀπ' τὴ μίαν ἄκρη τοῦ πλοίου ὡς τὴν ἄλλη. Μερικοὺς ἄλλους ἀρπάξαν τὰ κύματα καὶ χάθηκαν μέσα στὸ ἀπέραντο σκοτάδι.

Κι' ὅμως μέσα στὴν τρομερὴ αὐτὴ καταστροφῆ, οἱ ἀξιωματικοὶ διατηροῦνταν ψυχραίμοι.

Ὁ κυβερνήτης Δασινὺ εἶχε πιαστῆ στὸ μεγάλο κατάρτι, γιά νὰ μὴ τὸν πάρουν τὰ κύματα καὶ ἡ φωνὴ του γιά μιὰ στιγμὴ ξεχώρισε ἀπ' τὴ βοή τῆς τρικυμίας:

— Παιδιά! Θάρρος... Τὸ πλοῖο μας στάθηκε σὲ ὑφάλους, μὰ φαίνεται πὺς στάθηκε σφιχτὰ καὶ δὲν τὸ κουνάει πιά. Κρατηθῆτε καλὰ καὶ περιμένετε νὰ καλμάρῃ... Ἄν δοθῇ ἀνάγκη, θὰ ρίξουμε τὶς βάρκες. Θάρρος καὶ ψυχραιμία!

Τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη ὁ Δενεσσὺ πλησίασε τὸν Καρδινιάκ. Ἦταν βρεμμένος ὡς τὸ κόκκαλο καὶ γιά νὰ φθάσῃ στοὺς ἱ-

ππεῖς, ἀνγκάζοταν νὰ πιάνεται ἀπὸ σχοινὶ σὲ σχοινί.

— Ἄ, ἐδῶ εἰστε, Καρδινιάκ! φώναξε. Δέξα σοι ὁ Θεός! Φοβόμουν μήπως δὲ σὰς ξαναβρῶ πιά! Μείνετε ἐκεῖ

μὲ τοὺς ἄνδρες σας, εἶναι ἡ καλύτερη θέση, δηλαδὴ ἡ λιγότερο ἀσχημῆ. Κι' ὁ Θεὸς βοηθός!

Πραγματικῶς ἦταν ἡ μόνη θέση ποὺ ὑπῆρχε καὶ σὰς ἀφίνω νὰ φαντασθῆτε πόσο ἀτέλειωτες ἐφάνηκαν στοὺς ἱππεῖς τοῦ Καρδινιάκ οἱ δυὸ ὄρες ποὺ ἔμειναν ἐκεῖ.

Ὁ Δενεσσὺ τοὺς εἶχε ἀφίσει γιά νὰ βρῆ τὸν κυβερνήτη. Κι' ὁ ἀνθυπολοχαγὸς δὲν ἐπρόκειτο νὰ παραμόνο ὅταν ἡ τρικυμιά εἶχε κάπως κοπάσει.

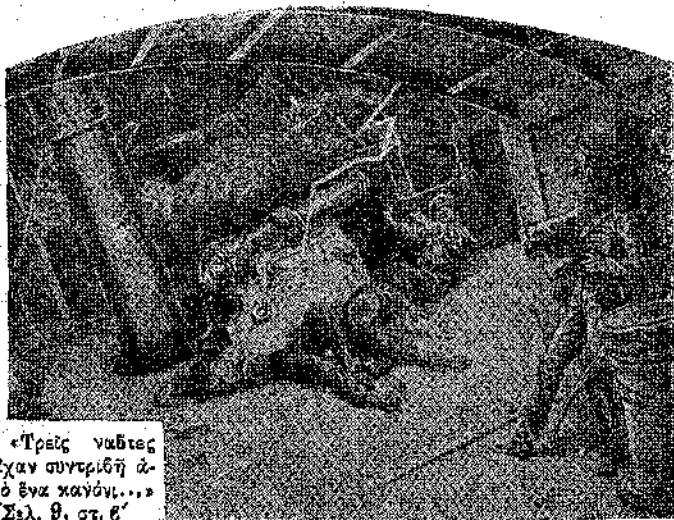
Ἡ θάλασσα ἦταν τώρα πῶς ἡσυχασμένη. Ἡ βροχὴ σχεδὸν εἶχε πάψει. Μὰ ἦταν ἀκόμη σκοτάδια, γιὰτὶ ὁ ἀνεμὸς εἶχε σβῶσει ὅλα τὰ φανάρια.

Μὲ τὴ χαρὰ ποὺ εἶδαν ξαφνικὰ ἓνα ναυτὴν νὰ φέρνῃ ἓνα φαναράκι ἀναμμένο!

— Ἐμπρός! πρόσταξε ὁ Δενεσσὺ, τίς βάρκες! Τὸ πλοῖο κάνει νερά. Σὲ μιὰ ὄρα θάναί στὸν πάτο!

Οἱ βάρκες ριχτήκαν στὴ θάλασσα. Τὸ πλήρωμα ἐπιβίβασθη γρήγορα, μὰ μὲ τάξη. Τὰ κύματα ἦταν ἀκόμη ἀγριευμένα καὶ ἡ ἐπιβίβαση αὐτὴ εἶχε πολλοὺς κινδύνους. Ἀλλὰ κατόρθωσαν ν' ἀποφύγουν κάθε ἀπεικτατό καὶ σὲ λίγο οἱ βάρκες ἐτοιμάστηκαν νὰ ξεκινήσουν.

Στὶς πρώτες ἦταν οἱ ἱππεῖς, ὁ Καρδινιάκ καὶ ὁ Δενεσσὺ.

«Τρεῖς ναῦτες εἶχαν συντριβῆ ἀπὸ ἓνα κανόνι...» (Σελ. 9, στ. 6')

Στην τελευταία δ' Δεσσοῦ, πού άφηκε κλαίγοντας τὸ πλοιο του και πήρε μαζί του τὸ ταμειο και τὰ έγγραφα τοῦ πλοιοῦ.

— Πού πάμε; ρώτησε ὁ Ἐρρίκος. Ὁ ἀνθυποπλοίαρχος κούνησε λυπημένα τὸ κεφάλι.

— Στην τύχη, εἶπε.

— Είναι κοντά ἡ στεριά;

— Ὁρισμένως!... οἱ ὕφαλοι αὐτοῦ σημαίνουν. Ἀλλά πού ἀκριβῶς βρισκόμαστε, αὐτὸ ἀδύνατο νὰ καθορισθῇ.

Μὰ ἐκείνη τῆ στιγμή τὰ νέφη ἐσχίστηκαν ἀπ' τὸν ἀνεμο και φάνηκε ἕνα κομμάτι οὐρανοῦ, κατὰστικτο ἀπὸ ἀστρα.

— Νὰ τὰ λυχνάκια τοῦ θεούλη πού ἀνάδουν πάλι! ἔκαμ' ἕνας ἱππέας.

— Δὲν κάνουν ἀσχημα! πρόσθεσε ὁ Γκελδέ.

Τὸ ἀνοιγμα μεγάλωνε ὁλοένα. Οἱ ἀκρες τῶν νεφῶν ἀρχισαν ν' ἀσημῶνουνται... και σὲ λίγο πρόσβαλε ἡ σελήνη.

— Ὅλοι ἀφησαν μιὰ φωνὴ χιρᾶς.

— Ἐπὶ τέλους! Βλέπομε τῆ μύτη μας!... φώναξε ὁ Ἐρρίκος Καρδινακ.

Μὰ ξαφνικὰ γύρισαν ὄλοι πίσω.

— Γῆ, πίσω δεξιά.

Ἡ φωνὴ ἐρχόταν ἀπ' τῆ βάρκα τοῦ Δεσσοῦ. Σχεδὸν ἀμέσως ἀντήχησε ἡ φωνὴ τοῦ κυβερνήτη.

— Δεξιά τὸ τιμόνι! Πρὸς τῆ στεριά!

Οἱ θάρκες ἔστρεψαν. Ἐπλεαν τώρα κατὰ μέτωπο και γρήγορα πρὸς ἕνα γιαιλὸ ἀμμόδῃ, με ἀπότομους βράχους ἔδω και κει, πού φαινόταν ἕνα μίλλι μακρὸν, κάτω ἀπ' τὸ φῶς τῆς σελήνης.

Σὲ λίγη ὥρα, τὰ χαλίκια τοῦ ἀλγερινοῦ γιαιλοῦ ἐτριξαν κάτω ἀπ' τῆς καρίνες, κι' ἡ ἀποβίβαση ἀρχισε.

Ὅλο τὸ πλήρωμα τῆς «Τύχης» (ἔξω ἀπὸ ὅκτὼ ναῦτες, πού σκοτώθηκαν ἡ χάρηκαὶν στήν τρικυμιά), οἱ εἰκοσι ἱππεῖς κι' ὁ ἀρχηγὸς τους ὁ Καρδινακ, εἶχαν σωθῆ!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'. Αἰχμάλωτοι

Εἶχαν σωθῆ!

Ἐνα μεγάλο «ζήτη» δῆλως ἀπ' τὰ στόματα τῶν Γάλλων κι' εὐθὺς ναῦτες και ἱππεῖς ἀρχισαν ν' ἀστειεύονται με ἐπιφωνήματα και πειράγματα: ὁ Γάλλος στρατιώτης δὲ χάνει τὴν εὐθυμία του, αὐτε και σὲς τραγικώτερες περιστάσεις.

Οἱ ἀξιωματικὲ ὅμως, παράμερα, συνομιλοῦσαν χαμηλόφωνα κι' ἀνήσυχα. Σὲ μιὰ στιγμή ὁ Δεσσοῦ ὕψωσε τῆ φωνή:

— Σας, Καρδινακ, θὰ λάβετε τ' ἀναγκαῖα μέτρα ἀσφαλείας.

— Ναί, κύριε πλοίαρχε, ἀπάντησε ὁ ἀνθυπολοχαγὸς διευθυνόμενος πρὸς τοὺς ἀνδρες του.

Ἐν τῷ μετὰ οἱ ναῦτες κι' οἱ στρατιῶτες εἶχαν ἡσυχάσει, κι' ἐνῶ ὁ Καρ-

δινακ διέτασσε τοὺς ἱππεῖς του νὰ ἔχουν τὰ ὄπλα τους ἔτοιμα γιὰ κάθε στιγμή, ὁ Δεσσοῦ πῆγε νὰ φροντίσῃ γιὰ τῆς θάρκες.

Βρέθηκε μπρὸς σὲ κάτι ἀπρόοπτο: Στην ἀκρογιαλιά δὲν ὑπῆρχαν, παρὰ μόνον δύο θάρκες. Οἱ ἄλλες εἶχαν ἀνοιχτή ἀρκετὰ μακρὰ ἀπ' τὴν ἀμμουδιά, λές και πήγαιναν ν' ἀνταμώσουν τὸν αἰκρὸ σκελετὸ τῆς «Τύχης».

Τῆ στιγμή πού ἀποβιβάστηκαν, εἶχαν λησμονήσῃ νὰ τῆς δέσουν κι' ἔτσι τῆς πήρε τὸ κῆμα. Ἐμειναν μόνον δύο, πού φαίνεται ὅτι εἶχαν χωθῆ πρὸς βαθεῖα στὸν ἀμμο.

Ὁ ἀνθυποπλοίαρχος διέταξε νὰ τῆς δέσουν στερεὰ και ἀφοῦ σῶναξε τοὺς ναῦτες, τοὺς ἐσύστησε ἀπόλυτη σιγή.

Ἀπαγόρευσε ἀκόμα ν' ἀνάψουν φωτιὰ, γιὰ νὰ μὴν ἀποκαλυφθῆ στοὺς Ἀραβες ὅτι Γαλλικὸ ἀπόσπασμα βρισκόταν στὸ γιαιλὸ τους.

Ὅλοι ἦταν βρεμμένοι ὡς τὸ κόκαλο και τουρτούριζαν. Μὰ κανεὶς δὲν ἔβγαλε μιλιὰ.

Ὁ Καρδινακ ἐν τῷ μετὰ ἐποθετοῦσε φρουρὸς σὲ διάφορα σημεῖα, ὥστε νὰ μπορῇ νὰ προληφθῇ κάθε προσβολὴ και με τοὺς ὑπόλοιπους ἀνδρες ἐτοιμάστηκε γιὰ κάθε κακὸ ἐνδεχόμενο.

Βλέπετε ὅτι τὸ «ζήτη» πού φώναξαν ὄλοι, δὲ σήμαινε καθόλου πῶς; εἶχαν σωθῆ και κανεὶς δὲν ἔξερα ἂν θὰ γλύτωναν τώρα ἀπ' τὸ τρομερὸ ἀράπικο γιαιταγάνι.

Ἦταν Μᾶης τοῦ 1830. Οἱ Γάλλοι εἶχαν βασιλέα τὸν Κάρολο Ι κι' ἡ Κυβέρνησις του εἶχε ἀποφασίσει τὴν ἐκστρατεία πού γιὰ τῆ Γαλλία σήμαινε τὴν κατάκτηση τῆς καλύτερης ἀποικίας τῆς: τῆς Ἀλγερίας.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ Ἀλγερία εἶχε κυβερνήτῃ ἕναν Τούρκο ἀπ' τῆ Σμύρνη, παλιὸν ἀξιωματικὸ τοῦ πυροβολικοῦ τοῦ Σουλτανικοῦ στρατοῦ, λεγόμενο Χουσεῖν. Ἦταν ὑποτελής στὸ Σουλτάνο κι' εἶχε τὸν ἀραβικὸ τίτλο: Ν τ α ἡ ς, πού ἀνήκει μόνον στοὺς κυβερνήτες τῆς Ἀλγερίας.

Εἶχε τὴν ἔδρα του στὸ Ἀλγέριο, και κατοικοῦσε μέσα στὸν Κασπά, τούρκικο παλάτι, πού με τὴν ἀπειλὴ τῶν κανονίων του κυριαρχοῦσε σ' ὅλη τὴν πόλη.

Μὴν ξαφνίζεστε, παιδιά μου, γιὰτι ἕνας μονάρχης εἶχε τὰ κανόνια του μετὰ τὰ στόμα στραμμένα πρὸς τὰ σπύτια τῶν ὑπηκόων του. Πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι οἱ ν τ α ἡ ς αὐτοὶ ἐπεβάλλοντο με τὴν ἀπειλὴ και τὸν τρόμο στοὺς ὑπηκόους των κι' ὄχι με τὸ σεβασμὸ και τὴν ἀφοσίωση.

Ἡ φρουρὰ και ἡ σωματοφυλακὴ τοῦ Νταῆ ἦταν σχηματισμένη ἀπὸ Γενιτσάρους, και ἀποτελοῦσε μιὰ δύ-

ναμῆ, ἐτοιμὴ νὰ καταπνίξῃ κάθε σημεῖο ἀνυποταξίας και νὰ ἐπιβάλῃ τὸν κυβερνήτῃ με κάθε τρόπο, ἐσοδὸς τῆς ἀπάνθρωπο. Ὁπωσδήποτε οὐτε ὁ κυβερνήτης οὐτε οἱ σωματοφυλακῆς του ἦταν ἀγαπητοὶ στὸ λαὸ. Σημειώστε ὅτι οἱ Γενιτσάροι ἦταν οἱ πραγματικοὶ κύριοι τοῦ Νταῆ, γιὰτι αὐτοὺς, γιὰ νὰ κυβερνήσῃ, δὲ στηριζόταν, παρὰ μόνον στή δυνάμη τους. Γιατὸ δὲν ἦταν παράδοξο ν' ἀλλάξουν τὸν κυβερνήτῃ οἱ Γενιτσάροι ὅποτε τοὺς κάπνιζε. Δὲν εἶχαν, παρὰ νὰ τοῦ ρίξουν λίγο δηλητήριο στὸ φαί ἢ νὰ τοῦ χῶσουν ἕνα στυλιέτο στήν καρδιά, και τὴν ἐπομένη ἀνεκηρύσσεται νέος κυβερνήτης.

Ἡ Ἀλγερία ἦταν χωρισμένη σὲ τρεῖς ἐπαρχίες πού τὴν κάθε μιὰ διοικοῦσε κι' ἕνας μπέης, ὑποτελής στὸν Νταῆ τοῦ Ἀλγερίου.

Ἐν οἱ Νταῆδες τῆς Ἀλγερίας εἶχαν περιοριστῆ στὸ νὰ κυβερνοῦν τοὺς ὑπηκόους των ἔστω και με σκληρότητα, τὸ κάτω—κάτω δὲ θὰ μᾶς καιγόταν καρφί. Μὰ, βλέπετε, εἶχαν και στόλο, πού με τῆς πειρατείες του εἶχε τρομοκρατήσῃ ὁλόκληρη τὴ Μεσόγειο.

Ἡ Ναυτιλία εἶχε ὅποστη τὰ πάνδεινα και τὸ ἐμπόριο δὲ μποροῦσε νὰ πάη μπροστὰ, γιὰτι τὰ ἐμπορεύματα τ' ἀρπαζαν οἱ πειραταί. Ἐκτὸς αὐτοῦ ἐπιαναν και τὰ γυναικόπαιδα και τὰ πουλοῦσαν σὰ σκλάβους, και ἐπέβαλαν σὲ κάθε βουμι, δηλαδῆ σὲ καθένα πού δὲν ἦταν θωμανός, κάθε εἶδους σωματικὰ βασανιστήρια.

Ἀπὸ πολὺ καιρὸ ἡ Εὐρώπη εἶχε ἐπιχειρήσει νὰ διορθώσῃ τὸ κακὸ και νὰ τιμωρήσῃ τοὺς βαρβάρους με δίχως ἀποτελέσματα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΓΥΡΙΣΜΟΥ

ΚΑΗΜΕΝΟ ΜΟΥ ΟΝΕΙΡΟ...

Ξύπνα, καημένο μου ὄνειρο, τὸ δειλὸ αὐτὸ και πάλι τόσο γλυκὸ ὅπως ἦσουναι και τότε, πρὶν οὐρανοῦ σ' εἶχα ἀναστήσει κάποιος στὸ γιαιλὸ ἀκρογιαλῆ, με τῆ χαρὰ μᾶς νεοῦτης γελαστής.

Ἐδῶ πού σὲ πρωτόξισα δὲν ἔχει ἀλλάξει ἀνοῖμα τίποτα ὁ χρόνος... ἔστηνος γιὰ μιὰ στιγμή και σὲ... Ὁμοῖα σὰν πρῶτα τὸ χωριὸ, ὁ γιαιλός, τὸ φῶς, τὸ χῶμα. Βαθεῖα ταύλογραμμμένο τὸ νησί...

Ταξιδιωτῆς και βρεθῆκα σὴ ἴδια τὰ μέση πάλι: Ξύπνα, καημένο μου ὄνειρο, σὲ πλάνο δειλινὸ, κι' ὅταν θὰ φύγω, ἀπόγειρε ξανά στὸν ὕπνο ἀγάλλο κάτω ἀπὸ τέλειο ὁλόφωλο οὐρανὸ!

ΙΩΑΝΝΗΣ Β. ΚΑΚΡΙΑΝ

ΣΤΗΝ ΚΟΡΦΗ ΤΟΥ ΧΕΛΜΟΥ

Ἐγώ, ὁ παπα-Κώστας και ὁ δάσκαλος ὁ Κοσμάς ἀποφασίσαμε ν' ἀνεβούμε στὸ Χελμό. Ὅταν με ρώτησαν τί πρέπει νὰ πάρουμε μαζί μας, ἐγὼ πού ἔξω ἀπὸ βουνα τοὺς ἀπάντησα: «Πρῶτον ροῦχα, δεῦτερον ροῦχα, τρίτον ροῦχα, και τέταρτον ψωμί μπόλινο.»

«Μὰ γιὰτι τόσα πολλὰ ροῦχα;»

«Ὅταν θὰ πάμε και πάνω, θὰ τὸ καταλάβετε γιὰτι. Τὸ βουνο θέλει ροῦχα πολλὰ, και καρβέλια μεγάλα. Μὴ λησμονήσετε νὰ βάλετε μαζί και τὰ καφόμπρικα. Θέλω τὸ βράδυ πού θὰ κάθουμαι σταυροπόδι κοντὰ στή φωτιὰ, νὰ πῖνω και κανένα καφεδάκι.»

Καὶ πράγματι οἱ καλοὶ αὐτοὶ ἀνθρώποι ἐτοίμασαν και ροῦχα πολλὰ και καρβέλια μεγάλα και κρέας και τυρὶ και καφόμπρικα και κρασί και φροῦτα γιὰ τοὺς Βλάχους. Τὰ φορτώσαμε στὰ δύο μαῦρα μουλάρια τοῦ παπα-Κώστα και τὴν Κυριακὴ τὸ ἀπόγευμα ξεκινήσαμε γιὰ τὸ Χελμό. Ὁ παπα-Κώστας πήρε και τὸ πετραχῆλι του μαζί, τὸ εὐχολόγιο και λίγο λιβάνο. «Γουρεῦεις, ἔλεγε, μπορεῖ νὰ μᾶς τύχῃ και κανὰ διάβασμα κει πάνω, νὰ βγάλουμε τὰ ἔξοδα.»

Μετὰ μισὴ ὥρα μπήκαμε σ' ἕνα πυκνὸ δάσος ἀπὸ ἔλατα και μετὰ μιάμιση ὥρα βγήκαμε στὸ γυμνὸ μέρος τοῦ βουνοῦ. Ἐκει δὲν γίνονται ἔλατα ἀπὸ τὸ πολὺ κρῶ και ἀπὸ τὸν δυνατὸ ἀνεμο. Ὁ ἀνήφορος ἦταν πολὺ ἀπότομος και ἀνεβαίναμε σιγὰ σιγὰ και με βόλτες. Ἀπάνω ψηλὰ σ' ἕνα κοτρῶνι ἐδλέπαμε ἕναγ τοσπάνη ὀρθόν, με τὴν γαλιτσα στὸ χέρι, ν' ἀγναντεύει με περιέργεια. Ἀχ! τί εὐτυχὴς πού εἶναι αὐτός! Ἄς εἶμαστε και μεῖς ἐκει πάνω! Ἀλλά θὰ φτάσουμε. Σιγὰ σιγὰ ὁ δρόμος λιγοστεύει και νὰ, ἐμεῖς, στὸ κοτρῶνι πού στέκεται ὁ τοσπάνης. Ἐκει κοντὰ ἦταν ἡ στρούγκα του πού θὰ κοιμώμαστε, και δίπλα τοῦ «Πουλιοῦ ἢ βρύση». Ὁ Ἀντώνης—ἔτσι λεγότανε ὁ τοσπάνης—μᾶς ἔδειξε τὴν ψηλότερη κορυφὴ τοῦ Χελμοῦ, και τὸ δρόμο πού θὰ πηγαίναμ' ἐκεῖ.

«Νά, μᾶς εἶπε, θὰ τραβάτε ὄλο ἴσια τὴ λαγκαδιὰ και θὰ φτάστε στὸ χιόνι ἐκει πού φαίνεται, ἔπειτα θὰ δῆτε στή Νεραϊδόραχη.»

«Γιὰτι, Ἀντώνη, τὴ λένε Νεραϊδόραχη;»

«Γιὰτι ἕνα κάνει ἀνεμούρα, βγαίνουν οἱ Νεραῖδες και τραγουδοῦν και χοροῦν ἀπάνω κει στὰ ἰσιώματα. Και ἂν φωνάζεις ἡ σαλαγᾶς τὰ πράματα, σοῦ πέρνουν τὴ φωνή. Και τὰ πράματα, ἂν θελήσουν νὰ βοσκῆσουν σὲ κείνα τὰ μέρη, οἱ Νεραῖδες τὰ σπρώχνουν με τὰ χέρια τους κάτω κατὰ τοὺς γκρεμοὺς.»

«Και τί κάνετε σεις, Ἀντώνη, ὅταν

ἀκοῦτε τὰ τραγοῦδια τους; Φοδῶσατε;» «Ἀπλῶνῶμαστε σὲς κάπες μας και δὲν βγάζουμε τοιμουδιά. Και ἕνα φθᾶσομε σὲ κανένα ἀπάγκιο και δὲν ἀκούμε τίποτε, τότε μαζεύουμε τὰ πράματα και φεύγουμε μακριὰ. Ἀπὸ κει λοιπὸν ἀπὸ τῆ Νεραϊδόραχη θὰ κάμετε ἀριστερὰ ὄλο τὸ ζυγὸ ζυγὸ, και θὰ φτάστε στήν κορφὴ πού ἔχει τὸ σημεῖο.»

Αὐτὰ μᾶς εἶπε ὁ Ἀντώνης και ἀφοῦ φόρσε τὴν κάπα του ἐπῆρε τὸν Γκρά του και μᾶς ἀφῆσε μόνους. Αὐτὸς θὰ πήγαινε νὰ βοσκῆσῃ ὅλη τὴ νύχτα τὰ πρόβατα και τὴν ἄλλη μέρα κατὰ τῆς δέκα θὰ τᾶφερνε πάλι στή στρούγκα νὰ τ' ἀρμῆξῃ. Θὰ πήγαινε και κάτω χαμηλότερα σὲς καλύβες πού ἔμεναν οἱ φαμίλιες, νὰ πάρῃ ψωμί.

Κ' ἔτσι ἐμείναμε μόνον στή στρούγκα. Ἀλλά στὸ βουνο, ἐκεῖνο πού θυμᾶται συχνότερα ἀπ' ὄλα εἶναι τὸ φαγι. Και νὰ θέλῃς νὰ τὸ λησμονήσῃς, στὸ θυμῆζει τὸ στομάχι. Ἐστρωθήκαμε λοιπὸν κάτω στοῦ Πουλιοῦ τῆ βρύση, και τὸ ρίξαμε στὸ φαγι κάτω ἀπὸ τὴ γλυκαὶ ἀστροφεγγιά. Τὰ φαγητά μας ἦταν ἀπλά, ἀλλὰ νόστιμα. Στὸ βουνο ὅμως ὄλα εἶναι νόστιμα, και οἱ ἔληδες ἀκόμα και τὸ κρεμμύδι. Ἐγὼ, νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια, εἶχα μιὰ πείνα τρομερὴ και ἔταν ἀπλῶνα τὸ χέρι μου νὰ πάρω κανένα κομμάτι κρέας, τὸ ζουλοῦσα νὰ ἴδω, φαγνὸ εἶναι ἡ κόκαλο. Και ἐδίαλεγα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ὄλο τὰ φαγνά. Φαίνεται ὅμως και οἱ ἄλλοι δὲν τὰ ἴδια ἔκαναν, γιὰτι στὸ τέλος μόνον κόκαλα ἀπόμειναν και ἄδικα τὰ δάχτυλά μας ἐφαχναν στὸ σκοτάδι γιὰ κανένα φαγνὸ. Ἐγὼ εἶχα καθήσῃ κολητὰ στή βρύση και κάθε πέντε ἔξη βόδες ἔπινα και ἀπὸ τὸ κροστᾶλλινο νερὸ τῆς. Αὐτὸ, φαίνεται, μ' ἔκανε νὰ μὴ χορταίνω κι' ἐπρότεινα νὰ βάλουμε χέρι και στὸ ἄλλο κομμάτι τὸ κρέας ἄλλ' ὁ παπα-Κώστας, προνοητικὸς, ἀπέκρουσε τὴν πρόταση και εἶπε ὅτι και τὸ τυρὶ εἶναι ἐξαιρετὸ και δὲν εἶχε ἄδικο.

Ἐκει δίπλα μας στήν πλαγιὰ ἔδοσαν και τὰ δύο μουλάρια τοῦ παπα ἑλεύθερα και ἀκουγιότανε ὁ γλυκὸς ἦχος τῶν κουνουριῶν τους, ὁ μόνος ἦχος πού διέκοπτε τὴ βαθεῖα ἡσυχία τοῦ βουνοῦ. «Τί λές, παπα-Κώστα, μήπως μᾶς φύγουν τὴ νύχτα τὰ μουλάρια;»

«Μπᾶ, δὲν φεύγουν. Βόσκοντα, βόσκοντα, θὰ βγοῦν ἀπάνω στὸ ζυγὸ και κει θὰ τὰ βροῦμε τὴν αὐγῆ.»

Ὅσο νύχτωνε, τόσο τὸ κρῶ γενότανε πρὸ τσουχτερό. Ἐπρεπε νὰ φύγουμε ἀπὸ τὴν τραπέζια μας, νὰ πάμε στοὺς κοιτῶνες, στή στρούγκα, πού ἦταν μαντρωμένη κ' ἔκοβε λιγάκι τὸν ἀέρα. Ἀλλά και ἐκει ὅμως τὰ δόντια μας ἔχτυποῦσαν ἀπὸ τὸ κρῶ και γιὰτὸ ὁ παπα-Κώστας ἔναψε μιὰ με-

γάλη φωτιὰ και κοντὰ τῆς καθισμένοι ἐξοστεινόμεστε, ὅπως οἱ γάτες τὸ Γενάρη κοντὰ στήν γωνιά. Ἐπρεπε ὅμως νὰ πλαγιάσομε, γιὰτι σὲς τρεῖς τὸ πρῶτὸ θὰ ξεκινούσαμε γιὰ τὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ. Ἐδίκαλεξε καθένας μέρος, ἐστρώσαμε μιὰ κουβέρτα ἀπὸ κάτω, ἐβάλαμε προσέφωλο μιὰ πέτρα, ἐπλαγιάσαμε ντυμένοι και σκεπαστήκαμε με μιὰ ἄλλη κουβέρτα.

Ἐγὼ ἐκπλωμένος ὅπως ἦμου ἔδλεπα τὸν οὐρανὸ με τὰ μύρια ἀστρα. Ἐβλεπα τὴν Μικρὴ και Μεγᾶλη Ἄρκτο, τὸν Γαλαξία. Ἐδυμόμουνα ὅσα ὄρατα εἶχα διαβάσει ἀπὸ τὴν Ἀστρονομία τοῦ Φλαμκρινὸν γιὰ τοὺς ἀγνώστους κόσμους τῶν πλανητῶν και τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων, ἡ φαντασία μου πετοῦσε μακριὰ ἀπὸ τὴν Γῆ, στὸ Ἀπειρον και ἡ ψυχὴ μου ποδοῦσε μιὰν ἀπόκριση σὲς ἀπορίες μου πού εἶναι ἡ ἀρχὴ και πού τὸ τέλος τοῦ Σύμπαντος. Σ' αὐτὸ τὸ μικρὸ ἀστεράκι πού τρεμοσβῆνει, εἶναι ζωὴ; Πῶς εἶναι αὐτῆ; Τί εἶμαι ἐγὼ, ἀπέναντι τοῦ Σύμπαντος; Και οἱ ἀπορίες αὐτῆς μοῦ ἔδιναν τὸ μέτρο τῆς μηδαμινότητάς μου. Και ἡ ρέμβῃ ἐπλατύνετο και ὁ ὕπνος ἐφευγε. Κάποτε ἡ φαντασία μου ἐφευγε ἀπὸ τὰ πολὺ ψηλὰ και πήγαινε στὰ πολὺ χαμηλὰ. Ἐσκεπτόμουνα πόσες χιλιάδες ἀνθρώποι και μάλιστα μικρὰ παιδιὰ, σπᾶνουν στή ζέστη και στή μούχλα, στὸν ἔρωτα και στή βρώμα, κλεισμένα μέσα στὰ ὑπόγεια τῶν πόλεων, ἐνῶ ἔδω εἶναι ἡ δροσιά, ἡ ζωὴ, ἡ ἀγνότης, ἡ ὕγεια, ἡ χαρὰ. Και τὸ κρῶ ἀεράκι τοῦ βουνοῦ μοῦ ἐχάιδευε τὸ πρόσωπο σὰν νὰ μοῦ ἔλεγε. «Τί εὐτυχὴς πού εἶσαι πού ἦρες ἔστω και γιὰ μιὰ νύχτα ἐδῶ ψηλὰ γιὰ νὰ μ' εὐρῃς, νὰ σὲ ζωογονήσω, νὰ σὲ πλύνω, νὰ σὲ δροσίω με τὴν ἀγνή ἀναπνοή μου.»

Ἡσυχία γύρω στή φύση. Οὐτε κουνουσιμα κοπαδιοῦ, οὐτε γαύγιμα σκύλου, οὐτε βοὴ ἀνέμου. Και στήν ἡσυχία αὐτῆ μοῦ φαινότανε ὅτι οἱ ἰδέες μου μοῦ μιλοῦσαν δυνατὰ. Κ' ἐφευγε ὁ ὕπνος και δούλευε ἡ φαντασία. Ἐτσι μοῦ συμβαίνει πάντοτε, ὅταν κοιμᾶμαι σὲ ψηλὸ βουνο. Αἰσθάνομαι τὸ σῶμά μου ἐλαφρὸ σὰ νὰ μὴν ὑπάρχῃ, τῆς ἰδέες μου ζωντανῆς και μένω ἄυπνος χωρὶς τοῦτο νὰ με κουράξῃ

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

Π. Δ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Ρ Η Τ Α

23.

Ὅποιοι εἶναι φθονερός, Ἐνῶ τόσους δὲ χονεῖται, εἶναι και κρυφὸς ἐχθρός τοῦ κορμιοῦ του και τὸ ρέβει.

εἶναι ὁ φθόνος στὸ κορμί Σάρακας πού τὸ τροπᾶει, εἶδι ἀπὸ τὸ πρὸ δριμύ πού τ' ἀγγεῖο του χαλάει.

CHEF

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΩΝ

Αγαπητοί μου,

ΑΘΕ χρόνο, μία δρι-
σμένη μέρα οποια-
δήποτε, έπρεπε και
μεεις οι Έλληνες να
μαζεύμαστε στις
Εκκλησίες και με
μια κοινή, στερεό-
τυπη προσευχή, να
δοξάζουμε και
να ευχαριστού-
με το Θεό, που
μας χάρισε τώ-
ραιότερο και τό-
σο πλούσιο...

γλυκύτερο κλίμα του κόσμου! Αυτό συλ-
λογίστηκα προχθές, όταν μου είπαν πως
οι Αμερικανοί άρχισαν από φέτος να
κάνουν μια τέτοια χρονιάτικη, γενική
προσευχή και δοξολογία στο Θεό, γιατί
τους άξίωσε να είναι σήμερα το πρώτο
Έθνος του κόσμου, τόσο δυνατό και
τόσο πλούσιο, ώστε να μπορεί να βοηθή
και άλλα όταν πιέζονται, άδικούνται
ή αναξιοπαθούν...

Α, έμεεις τίποτ' άπ' αυτά! Απεναν-
τίας, σήμερα μπορεί ναμιαστε, — να κα-
ταντήσαμε δηλαδή άπ' την κακοκεφα-
λιά μας — το τελευταίο άπ' όλα τα Έθνη
ή τα Κράτη της γής. Έχουμε όμως
ένα κλίμα μοναδικό! Κι' ίσα-ίσα προ-
χθές που οι Αμερικανοί έκαναν κι' εδω
στην Αθήνα την περήφανη προσευχή
τους, ήταν μια μέρα, που άμφιβάλλω
αν την είδε ποτέ, τέλη του Νοέμβρη,
χειμώνα καιρό, άλλος τόπος στην όδρό-
γειο σφαίρα! Όχι άνοιξιάνικη πιά,
άλλά παραδείσια, μαγεία, όνειρο. Κι'
δχι πιά «μικρό καλοκαιράκι», όπως τό
λέμε κοινώς, αλλά μεγάλο, άπέραντο,
άφου τό ήλιοφώτιστο αυτό πανηγύρι
άρχισε άπ' τό Σεπτέμβρη κι' άκόμα
έξακολουθεί...

Είχα κάμει τό δειλινό έναν ωραιό-
τατο περίπατο στο περίχωρα του Ζάπ-
πειου και του Βασιλικού Κήπου, κάτω
άπό δέντρα που δεν κουνούσαν ούτε
φύλλο τους κι' άπό ούρανό που δεν είχε
ούτ' ένα συννεφάκι. Καί, γοητευμένος,
καταστάλαξα στο Λύκειο των Έλληνί-
δων, όπου έπρόκειτο εκείνη την ώρα να
μιλήση περί «ψυχοφυσικών φαινομέ-
νων» ο κ. Άγγελος Τανάγρας. Έκει,
άκριβώς, πριν άρχισή η διάλεξη, μία
κυρία μου μίλησε για την προσευχή των
Αμερικανών. Μπορούσα λοιπόν να μη
σκεφθώ εκείνο που σκέφτηκα; Μπο-
ρούσα να μην πω πως κι' έμεεις έπρεπε
να δοξολογούμε το Θεό για τό κλίμα
που μας χάρισε;

Αλλά τίποτα περισσότερο άπ' αυτό
τό κλίμα, άπ' αυτή την αλωνία σχεδόν
άνοιξη! Ούτε άδαμαντωρυχεία, ούτε

χρυσωρυχεία, ούτε άργυρωρυχεία, — ένα
είχαμε αλλά πάσι κι' αυτό, τελείωσε,
— ούτε Άνδεις, ούτε Αμαζόνιους, ούτε
Νιαγάρες, ούτε Φραγκλίνους, ούτε
Ουάσιγκτονες, ούτε Έδισώνες. Μόνο
αυτό τό κλίμα. Θά πητε: Μά δεν είναι
άρκιστό; Τό κλίμα δεν κάνει τους άν-
θρώπους; Οι άνθρωποι δεν κάνουν τα
Έθνη και τα Κράτη; Ο νοός του άν-
θρώπου δεν είναι πάλι τό πιο πολύτιμο
χρυσωρυχείο; Και δεν έχει άποδειχθή
άπό την άρχαιότητα πως τό κλίμα
της μικρής αυτής γωνίας του πλανήτη
είναι θαυματουργό; Έδω δεν άνθισσε
μια φορά ο μεγαλύτερος πολιτισμός
του κόσμου; Έδω δεν χτίστηκε ο ά-
θάνατος Παρθενώνας; Έδω δεν γεννή-
θηκε ένας Σοφοκλής, ένας Περικλής,
ένας Θεμιστοκλής, ένας Σωκράτης; Και
τό πρώτο Έθνος του κόσμου, σέ πλου-
το, σέ δύναμη, σέ σοφία, σέ δόξα, δεν
ήταν μια φορά οι Έλληνες, πιο πολύ
άπ' ότι είναι σήμερα οι Αμερικανοί;
Νά λοιπόν που, όταν έχουμε ένα τέτοιο
κλίμα, — και σάς βεβαίω πως άπό τότε
είναι τό ίδιο, — έχουμε τό πάλι. Γιατί
όμως δεν μπορούσαμε να πάμε μπροστά;
Γιατί καταντήσαμε οι τελευταίοι του
κόσμου, κι' αυτό σέ στιγμή που τετρα-
πλασιάστηκε τό Κράτος μας κι' όλοι
πιά περιμεναν πως θαχαμε τή μεγα-
λύτερη εύτυχία; Κάτι θα πάχαμε βέ-
βαια. Κάτι κακό θα μάς όρθηκε.

Αυτό λέω κι' έγώ. Συλλογιέμαι όμως
πως τά εθνήματα, τά κακά, είναι πάν-
τα περαστικά. Κι' αυτό λοιπόν θα πε-
ράση. Άργά ή γρήγορα, θα περάση.
Δεν μπορεί ποτέ ένα Έθνος που έζη-
σε, ναρκωμένο έστω, τόσους αιώνας
ένα Έθνος που διατήρησε τή γλώσσα
του, τον φυλετικό του χαρακτήρα και
προπάντων τή γή του, τή θαυματουργή
αυτή γή, ένα Έθνος που έζύπνησε τε-
λευταία άπ' τή νάρκη του με τόση όρ-
μη και κατόρθωσε να έλευθερωθή και
να ιδρύση Κράτος, ένα Έθνος που έα-
ναγεννήθηκε και άρχισε τόσο καλά
μια καινούργια διακρίση, μια καινούργια
ζωή, μια καινούργια σταδιοδρομία, —
ένα τέτοιο Έθνος δεν μπορεί να χαθή
έπειδή σήμερα υποφέρει! Τό κακό θα
περάση κι' ή καινούργια ζωή θα έξα-
κολουθήσει, θα προχωρήσει. Έμπρός,
πάντα εμπρός! Και θάρρη μέρα που
κι' οι Νέοι Έλληνες θάναι πάλι τόσο
εύτυχημένοι και τόσο περήφανοι για
την εύτυχία τους, όσο ήταν μια φορά
κι' οι Άρχαίοι, όσο είναι σήμερα κι'
οι Αμερικανοί. Και θα μπορούν κι' αυ-
τοί να προσεύχονται στο Θεό, δχι πιά
για να τον παρακαλούν να τους σώση,
πως σήμερα, άπό χίλιους κινδύνους
που τους φοβερίζουν, αλλά και να τον
ευχαριστούν και να τον δοξάζουν, που
τους βοήθησε να γίνουν τόσο πλούσιοι,
τόσο δυνατόι, και τόσο σοφοί, ώστε να

μπορούν να βοηθούν και άλλους...
Αυτά σκέφτηκα και αυτά εύχήθηκα,
όταν άκουσα για την προσευχή των
Αμερικανών την ώρα εκείνη έλλη-
νική μέρα. Κι' είδα μπροστά μου, σ'
δραμα τό μέλλοντος, την άλλη εκείνη
ώρα ελληνική μέρα που θάρρη και
που δε θάναι ώραία μόνο γιατί ο
ούρανόσ της θάναι άσυννέφιστος, ή
ατμόσφαιρά της γλυκεία και στα δένδρα
της δεν θα κουνιέται φύλλο...
Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Η ΑΝΘΟΥΛΑ
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΙ Α. ΖΕΝΝΕΒΡΑΗ
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΚΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α' (Συνέχεια)
Γι' αυτό, μόλις έθρυσσε εύκαιρία,
έφυγε άπ' τό σπίτι, να μην άκούη
την αλωνία αυτή γρίνια, κι' έτρεχε στο
χωρισό, να παίξη με άλλα παιδιά.
Μά αυτά, τώρα τελευταία, την έθρι-
σκαν πολύ λερωμένη, πολύ κουρελιάρικα
και της έλεγαν:

— Τι τρύπια που είναι ή φούστα
σου! Κοίταξε, ο άγκώνας σου βγαίνει
έξω άπ' τό μανίκι. Η μάνα σου δεν
έβρη να μπαλώνη; Τα μαλλιά σου είναι
άχτένιστα, και γεμάτα άχερικα. Μπάς
και κοιμάσαι σ' άχούρι;

Δεν κοιμόταν σ' άχούρι, δχι μά
όταν άρρωστική ή μητέρα της, τό μαλλί
του μικρού της στρώματος τόβαλαν στο
στρώμα της άρρωστης και τό δικό της
τό γέμισαν με άχερικα κι' έπειδή τό
ύφασμα είχε τρύπες και δεν ήταν καλά
ραμμένο, τάχερικα έβγαίνουν και χωνόν-
ταν στα μακρυά ξανθά της μαλλιά.

Μόνο ή γίδα. Δεν έκανε την άκα-
τάδεχτη στην Ανθούλα. Πλυμένη ή
άπλυτη, κουρελιασμένη ή μπαλωμένη,
ξηπόλυτη ή ποδεμένη, ή Αστέρω την
άκολουθούσε παντού. Στεκόταν να την
άρμέγη και με τό γάλα της ή μητέρα
της Ανθούλας έκανε τυρί. Τό τυρί
αυτό άλλη φορά τό έθρυσκαν καλό μά
ώρα τελευταία δεν τό άγόραζαν πιά,
γιατί έλεγαν πως ήταν άνοστο. Και
βέβαια θά ήταν, άφου ή γίδα δεν τρε-
φόταν πιά όπως πρώτα.

Κανένας δεν έδειχνε συμπάθεια στη
μικρή Ανθούλα. Κι' ο πατέρας της, κι'
ή μητέρα της άκόμα, της μιλούσαν
άσχημα, την άπόπειραν. Πόσο είχαν
αλλάξει οι δυο αυτοί άνθρωποι! Ατα-
ξία κι' άκαταστασία έπικρατούσε στο
σπίτι τους; τό φαί ήταν πάντα κρύο
και κακομαγειρεμένο. Τό ψωμί μαύρο
και στο μασσημχ έτριζε. Κι' όμως τό
μαύρο αυτό ψωμί τάγαπούσε πολύ ή
Ανθούλα και τό έπροτιμούσε άπ' τό
συνηθισμένο φαγητό. Ζητούσε μια φέτα
άπ' τή μητέρα της και πήγαινε στα
χωράφια, να βοσκήση τή μονάκριδη
άγελάδα τους και την Αστέρω.

Έκει τό κοριτσάκι ήταν εύτυχημένο
με τις δυο φιληνάδες του: την κόκκινη
άγελάδα και την άσπρη γίδα. Δεν
άκουγε πιά θυμωμένες φωνές να την
μαλώνουν, δεν έμύριζε πιά την άπο-
φορά εκείνη του άκάθαρτου σπιτιού
ανάπνεε μ' εύχαρίστηση τό υγιεινό
άρωμα του ρετσινιού των πεύκων, χω-
ρίς να έννοη τόσο την ύφελοουσε και
στά πνευμόνια της. Άκουμπούσε στον
κορμό των δένδρων εκείνων κι' άκουγε
τό μονότονο ψίθυρο των φύλλων τους
που έμοιαζε πολύ με τό φλοίσβο της
θάλασσας. Η σιωπή της άγελάδας και
της γίδας την ξεκούραζε άπό τις φιλο-
νεϊκίες του πατέρα της με τή μη-
τέρα της. Ήταν εύτυχημένη εκεί έξω.
Τά ξεχνούσε όλα.

Κάπου-κάπου άπαντούσε στο δρόμο
ένα παιδί ως δώδεκα χρονών.

Φύλαγε τρεις άγελάδες και συνήθως
τις έβόσκει 'ς ένα λειθάδι, κοντά στο
μέρος όπου κι' ή Ανθούλα οδηγούσε
συνήθως την Αστέρω και την Κοκ-
κίνω. Στην άρχή, τά παιδιά δεν άλλα-
ζαν λέξη. Κοιταζόνταν μόνο με περιέ-
ργεια. Ο μικρός βοσκός βρισκόταν σέ
δικό του χτήμα και τό καμάρωνε. Τά
μάτια του φαινόταν σά να λέγανε
της φτωχής Ανθούλας:

« Δικό μου είν' αυτό τό χω-
ράφι; Δικός μου κι' αυτές οι γελά-
δες. Έσύ δεν έχεις παρά μια, κι'
αυτή πετσι και κόκκαλο, και τρώει
έξω χορτάρι... »

Μία μέρα, ο μικρός βοσκός έκοψε
ένα κλαδί λιτιάς κι' έκαμε μια
δμορφη σφυρίχτρα, που άκουγόταν
ως τρακόσια βήματα μακριά. Άπ'
όλα του τά καλά, μόνο αυτή τή
σφυρίχτρα ζήλεψε ή Ανθούλα κι'
αυτή συλλογιζόταν όταν γύρισε τό
βράδυ στο μελαγχολικό της σπίτι.

Ο πατέρας της ήταν όπως πάντα
τραχός κι' άπότομος, ή μητέρα της
όπως πάντα άρρωστη και γινόταν
όλαένα χλωμότερη.

Την άλλη μέρα, ή μικρή όδη-
γησε πάλι τά ζώα της στο ίδιο
μέρος. Τό παιδί ήταν κιάλα εκεί και,
άκουμπώντας τά χέρια στο φράχτη
του χωραφιά του, έσφύριζε μ' όλη του
τή δύναμη. Η Ανθούλα έκάθησε 'ς
ένα σπρό χαλίκια που τά είχαν φέρει
έκει για να στρώσουν τό δρόμο, έβγαλε
άπό τή τσέπη της τό μαύρο της ψωμί
κι' άρχισε να τό τρώη, δίνοντας κάθε
τόσο άπό μια μπουκιά και στην Α-
στέρω.

— Πολύ μαύρο και ξερό είναι τό
ψωμί σου, της είπε τό παιδί. Η μάνα
μου έμένα ζυμώνει κάτι ψωμιά άσπρα
κι' άφράτα!.. Και τι προσφάι έχεις;
— Τίποτ' άλλο άπ' τό ψωμί μου,
ποκρίθηκε ή Ανθούλα.
— Έγώ έχω και τυρί.

Κι' ο μικρός βοσκός έβγαλε άπ' τό
σακκούλι του μια μεγάλη φέτα ψωμί
άσπρο και τό τυρί του. Άρχισε να
τρώη κρυφοκοιτάζοντας κάπου-κάπου
την Ανθούλα. Μ' αυτή δεν έλεγε
τίποτα κι' έτρωγε άργά-άργά τό μαύρο
της ψωμί.

Τό παιδί είχε καθάλησει τό φράχτη
και κουνούσε τά πόδια του. Ότίσσο
φαινόταν πως κάτι είχε στο νού του.

— Θέλεις να σου δώσω λίγο τυρί;
ρώτησε σέ λίγο τή βοσκοπούλα. Αυτό
που έχω, φάνει και περισσεύει για
μένα. Θέλεις να σου δώσω λίγο;

— Ω, σ' εύχαριστώ, άποκρίθηκε ή
Ανθούλα, μά είναι ντροπή, χωρίς να
σέ ξέρω, να πάρω μερτικό άπ' τό
προσφάι που έχεις για τον εαυτό σου.

— Α, μπά, δεν πειράζει... πάρ' το.
Και πήδωντας άπό τό φράχτη, τό
παιδί βρέθηκε στο δρόμο, κοντά στο
κορίτσι, κι' έβγαλε ένα κομμάτι τυρί
έπάνω στη φέτα της.

Εκείνη ή ψυχρότης που είχαν
μεταξύ τους, έφυγε πιά, πέρασε. Άρχι-
σαν να μιλούν σά φίλοι. Η Ανθούλα
ήταν τόσο φαιδρή, ώστε ξεχνούσε τό
μελαγχολικό της, σπίτι και τό βραδινό

« Άκουμπούσε στον κορμό των δένδρων ένείνων... »
(Σελ. 13, στ. α')

κακομαγειρεμένο φαγητό, και όλα...

Κι' όμως ο βοσκός είχε κάτι, που
αυτή έπιθυμούσε πολύ να τό άποκτήση,
μά δεν τόλμούσε να του τό γυρέψη...
Α, τότε μόνο θάταν τέλεια εύχαριστη-
μένη!

Ότίσσο τό παιδί της έδειχνε πολλή
εύγένεια, έφρόντιζε για την Αστέρω,
δεν έφινε την Κοκκίνω ν' άπομα-
κρυνθή. Και μια στιγμή ρώτησε τή
βοσκοπούλα:

— Πώς σέ λένε;
— Άνθή Φραντή... μά με φωνά-
ζουσε Ανθούλα.
— Κι' έμένα Γιάννη Δεμάρα.
Τόν έλεγαν Γιάννη! Άφου λοιπόν
τόν έλεγαν Γιάννη, γιατί να μη τό

πή: « Γιάννη, κάνε μου μια χάρη... »;
Αλλά δχι, δεν τόλμούσε άκόμα.
Μολονταύτο, ή έπιθυμία της μεγα-
λώσε τόσο πολύ, ώστε άξαφνα τάπο-
φάτισε.

— Γιάννη, του είπε, μου κάνεις τή
χάρη να μου δανείσης τή σφυρί-
χτρα σου;

— Μπά! να σου τή χαρίσω κιάλα
άφου σάρέση. Έγώ φτιάνω έλλη.

— Α... άλλθεια;... έκαμε ή μικρή.
Μου τή δίνεις; μπορώ να την πάρω,
να την έχω δική μου;

— Πάρ' τη, σου λέω, χάρισμά σου!
Και της την έβαλε στο χέρι.

Η καμμένη ή Ανθούλα ποτέ δεν
είχε πιάσει στα χέρια της, άφούτου
γεννήθηκε, παιχνίδι τό παραμικρό. Και
τόρα είχε μια σφυρίχτρα που σφύριζε
τόσο δυνατά! Άπίστευτο της φαινόταν.
Τήν έπλησίασε στα χείλη της κι'
έβγαλε έναν ήχο που την έκαμε νάνα-
τριχιάση άπό τή χαρά της.

Όστε λοιπόν στο έξής θα μπορούσε
να φωνάζη την Κοκκίνω και την
Αστέρω με τή σφυρίχτρα της! Ω, τι
εύτυχημένη που ήταν!.. Τόρα πιά δεν
της έλειπε τίποτα, για να τά ξεχνά
όλα, όλα...

Έτσι ώραία πέρασαν την ήμέρα
εκείνη τά δυο παιδιά κι' όταν βρα-
δύασε, ύποσχέθηκαν νάνταμωθούν
την άλλη μέρα στο ίδιο μέρος. Αλλά
την άλλη μέρα έβρεχε τόσο πολύ,
ώστε δεν ήταν δυνατό να βγουν για
βοσκή τά ζωντανά. Έπειτα κι' ή
μητέρα της Ανθούλας ήταν χειρό-
τερα και δεν μπόρεσε να σηκωθή
καθόλου εκείνη την ήμέρα.

Ο πατέρας αναγκάστηκε να μείνη
στο σπίτι κι' έβριζε βάνουσα και
κόρη και μητέρα. Η δυστυχισμένη
άρρωστη, μάδύνατη φωνή, παραπο-
νιόταν για τό βάρβαρο τρόπο του
άνδρός της κι' ή Ανθούλα καθόταν
ζαρωμένη σέ μια γωνία, για να μη
την βλέπη ο πατέρας της και να
την ξεχνά.

Κι' όλη την ήμέρα έβρεχε. Τό
βράδυ, ή Ανθούλα πλάγιασε με τή
σφυρίχτρα της στην άγκαλιά και τό
πρωί, όταν ζύπνησε κι' είδε ήλιο
λαμπρό, την έσφιξε στη φύχτα της
με χαρά και της ψιθύρισε:
(Ακολουθεί)

Θ Ρ Υ Ψ Α Λ Δ

Ο έγωιστής άνθρωπος, όταν περπατή,
κοιτάζει ή ψηλά ή χαμηλά. Ίσως δεν είναι
ανάγκη να κοιτάξη. Ας προσέξουν οι άλλοι
να μην πέση άπάνω τους.

Τό να κοιακτήςη την ύπόληψη των
πολλών, είναι εύκολο πράγμα. των άλλων
είναι δυσκολότερο και τό πιο δύσκολο άπ'
όλα τό να κατακτήσης την ύπόληψη του
εαυτού σου.

Α. Γρ. Κ.

ΣΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Α Η Θ Η

Αριθ. Έργ. 12
Φαρδί, γαλάζιο σάβανο άλωμένο.
Οι πόσους θανάτους έχει σκε-
λάσει!...

Προχωρεί μέσα στη χιονοθύελλα,
κάτω από τον γκριζό ουρανό, ενώ
δ' έλικας χτυπάει ρυθμικά το μολυ-
βένιο κύμα.

Κι' εγώ την άκοω μ' ελάβεια.
Στο τέλος, με λίγα γλυκά λόγια
κλείνοντας την όμιλία της; μ' έ-
καταλείπει. Και φεύγει με το
ίδιο ψυχρό χαμόγελο στα χείλη,

Σε μία συναναστροφή ρωτούν
τον Τοτό αν έβρη μάνο.
— Όχι, άπαντί, μόνο στο σπίτι
έβρω.

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΟΥ ΝΟΤΙΑ

Αριθ. Έργ. 6
Τά βίντσια έπαψαν ν' ανεβοκα-
τεβαίνουν, κι' οι ναύτες έκλεισαν
τις καταπακτές των άμυγρών.
Ο πλοίαρχος δίνει διαταγές κι' ό
κρότος της άλισιδας της άγκυρας
πρόσ' στράτα σιά-σιά, άντηχει
στά μαύρα κτίρια με τη γυρτή
χιονομιμένη στέγη.

Κάθε δειλινο περιγ' άργά-άργά
άπ' το στενό δρομάκο ό γέρος
Συμφύτος, κρατώντας στο κάθε
χέρι του άπό ένα κιλιάκι με
λογής-λογής καλούδι, περιγ' δια-
λαλώντας με την άδνατη φωνή
του, τά ύποπτα, έκείνα χαχαρικά.
Και τά παιδάκια τρέχουν κι' άγο-
ράζουν, ως είναι γεμάτα σκόνης
και μυγοτύμακα.

Μεταξύ μικρών τερατολόγων.
— Χτες τό βράδυ τό φεγγάρι
έπεσε στο πηγάδι μας και μη ροι-
πάς τί τραβήξαμε ως νά τό βγά-
λουμε.
— Τό έβρω, τό έβρω. Άμ' έγώ
σας τό ροίξα άπ' την ταράτσα μας.

ΕΝΑ πλήθος Άθηναίοι και Πεν-
ταπότες φίλοι μου έρχονται από
προχθές στο γραφείο μου γιά ν' ά-
νανεώσουν τή συνδρομή τους. Κι' ό-
λοι αυτοί δεν βρίσκουν λόγια νά
μωβ προστήσουν πόσο τους έρω-
σός ένοσταίσα, τό πρώτο μου φιλό-
λο με τον όρατο του τύπο, με τό
καλό του χαρτί και με τήν άρχή
των τριών νέων μυθιστορημάτων,
δέν έχω τόσα καίρια άμφιβολία
πώς τήν ίδια έντύπωση έκανε αυτό
τό φίλλο παντός κά, περιμάνο,
δέν είναι κερδός άκίμα, τά γράμ-
ματα πού θά μωβ τό λένε. Ίδιαι-
τως οι φίλοι πού είπα, εξετέλλωσαν
τήν εδρασητή τους ότι καθέν άπό
τά τρία νέα μυθιστορήμα, ένφ είναι
γιά όλους, είναι ειδικό και γιά μιά
όρισμένη ήλιωία παιδιών: Οι Βα-
πτισταίκοι τού Ναπολέοντος γιά τά
μεγαλύτερα, ή Άνθούλα γιά τά
μεικτά, κι' οι Ψευτιές τού Μυχι-
ούζης γιά τά μικρότερα. Άδιάφο-
ρο άν τά μεγαλύτερα θά γουστά-
ρουν και τίς Ψευτιές, άν οι καλές
μαμάδες θά έξηγούν στα μικρότερα
και τούς Βαπτισταίκοις, ή άν ή
Άνθούλα θά τους έστραλλείν
όλου!

Τό κούδονάκι τού τηλεγράφου
της μηχανής χτυπάει γλυκά. Κι'
δ' έλικας γυρτζει.
Τό πλήρωμα τού πλείου τού
νοτιά βιάζεται, γιάτι πηγαίνει
στήν πατρίδα του. Τά πλοία σχίζε
τά μολυβένια νερά τού λιμανιού
τού βοριά.

Τό παιδάκι, βλέποντας τό γέρο
με τά κοκά ν' άπομακρύνεται,
άρχισε νά κινή χέρια-πόδια, ζη-
τώντας νά ξεφυγή άπ' τήν άγκα-
λιά της μαμάς. Μά έκείνη τό
έσφιξε πάνω της δυνατότερα και
τότε τό μικρό έξέπασε σ' ένα
κλάμα τόσο σπαρακτικό!
— Κλάψε, μά δέν σου δίνω
γιά άπ' αυτό, τά μ' άρρωστήσης.
ένας ή μητέρα, άφηνοντας ένα
φιλι στα τρέμοντα χειλάκια τού
παιδιού.

Αριθ. Έργ. 13.
Ο κ. Κ. είχε δυό παιδιά, πού
διαρκώς τά έπαίνοδες πώς είναι
άριστοι μετεωρολόγοι.
Μιά μέρα ένας φίλος του τον
ρώτησε πού σπούδασαν και πώς
έγιναν τόσο δυνατοί σ' αυτή τήν
έπιστήμη.

Ο καπετάνιος, ένας θαλασο-
νικός γερόλυκος, τραβεί τό σκού-
πι της σφυρίχτρας, μά ή φωνή
της χάνεται στον βαρύ βορεινό
άερα. Ψιλό χιόνι πέφτει. Τό πλοίο
βγύνη στο πέλαγος. Όλοι κρού-
νουν. Κι' αυτός ό μηχανικός άκό-
μα κρούνει. Κάθετα και κοιτάει
άφηρημένα τό ρυθμικό ανεβοκα-
τέβασμα των έμβόλων της μηχανής.
Κάθε κίνηση της είναι κι'
ένα βήμα πρδς τήν πατρίδα του.
Και λιπημένος κάθετα και κοι-
τάει τή βελόνα τού τηλεγράφου,
πού δείχνει τό ήμιστάχος.

Αριθ. Έργ. 20
Κάθε βράδυ θά μ' έπισκεφθή
ή κυρία... Συνείδησή μου... Τη
βλέπω ναχεται μ' άργό και βαρύ
βήμα, ψυχρή, μεγαλόπρεπη κι' έ-
πιβλητική. Με κλησιάζει... νά τη,
άρχινε τώρα νά με μαλώνη, νά
μ' έλέγχη...

Αριθ. Έργ. 18.
Ο κ. Κ. είχε δυό παιδιά, πού
διαρκώς τά έπαίνοδες πώς είναι
άριστοι μετεωρολόγοι.

Αριθ. Έργ. 12
Φαρδί, γαλάζιο σάβανο άλωμένο.
Οι πόσους θανάτους έχει σκε-
λάσει!...

Αριθ. Έργ. 6
Τά βίντσια έπαψαν ν' ανεβοκα-
τεβαίνουν, κι' οι ναύτες έκλεισαν
τις καταπακτές των άμυγρών.

Αριθ. Έργ. 13.
Ο κ. Κ. είχε δυό παιδιά, πού
διαρκώς τά έπαίνοδες πώς είναι
άριστοι μετεωρολόγοι.

Αριθ. Έργ. 5.
Ένας βάτραχος μιά μέρα
στό λιβαδί, συγγιανούσε
κι' είδε ξαφνικά από πέρα
ένα βράδι πού περνοίσε.

Αριθ. Έργ. 18.
Ο κ. Κ. είχε δυό παιδιά, πού
διαρκώς τά έπαίνοδες πώς είναι
άριστοι μετεωρολόγοι.

Αριθ. Έργ. 13.
Ο κ. Κ. είχε δυό παιδιά, πού
διαρκώς τά έπαίνοδες πώς είναι
άριστοι μετεωρολόγοι.

Αριθ. Έργ. 12
Φαρδί, γαλάζιο σάβανο άλωμένο.
Οι πόσους θανάτους έχει σκε-
λάσει!...

Αριθ. Έργ. 6
Τά βίντσια έπαψαν ν' ανεβοκα-
τεβαίνουν, κι' οι ναύτες έκλεισαν
τις καταπακτές των άμυγρών.

Αριθ. Έργ. 13.
Ο κ. Κ. είχε δυό παιδιά, πού
διαρκώς τά έπαίνοδες πώς είναι
άριστοι μετεωρολόγοι.

Αριθ. Έργ. 5.
Ένας βάτραχος μιά μέρα
στό λιβαδί, συγγιανούσε
κι' είδε ξαφνικά από πέρα
ένα βράδι πού περνοίσε.

της φαντάζεται πώς θάτρεβα τά μά-
τα μου βλέποντας γράμμα της ύστερ'
από τόσον καιρό, έχι έρωτας και πώς
θά τήν έσχοίτοσα. Ούτε παρόνοιο
έχω μαζι της άφοδ' είχε άρρωστικές
και περιπέτειες. — Ναι, ό de Amicis
έχει γράψει και μιά συλλογή διη-
γήματα γιά παιδιά, πού όνομάζεται
«Cioce» (Καρδιά). Και πολλά άπ'
αυτά έχω δημοσιεύσει σε παλιούς
τόμους.

Η Σανθή Έλληνοπούλα με θε-
σάφνει, — και τήν πιστεύω, — ότι
προτού λάθω τό φυλλάδι με τά Νέα
του 1924, μωβ έγγραφε συνιστώντας
μωβ τήν άναδημοσίευση της Άν-
θούλας. Όσο γιά τή δικαιολογία
των άνομαλών δημοκρατικιστών,
στό ποίημα πού με λύπη τής
απέριψα, γιάτι ήταν όρατο, τί νά
της πώ! Μπορεί νά τά συνειψίζω
αυτά μερικολ νέος ποιητάι, αλλά στη
σκέψη μας θά φαίνονται άσυγγώ-
ρητα λάθη ή άτακτικότες ιδιότρο-
πίες. Γι' αυτό έμπένω στα κοινονικά.

Χαίρω πολύ γιά τή γνωριμία,
Ορειβία Πάν, και σ' άρχιστή
γιά όσα γράφεις. Ναι, και γιά τή
Σελίδα μωραφς νά μωβ στελεγή, κι' ή
άδελφή σου έχει τό δικαίωμα νά μωβ
σπελιγ Συλλογή Άσχημων μέχρι
τέλους Δεκεμβρίου, όπως άν θά
πάρη κι' αυτή ως τότε φευδώνυμο,
ή με πληρωμή 1 δραχμής άν τήν
στελεγή με τόνομά της. Φυλλάδια
έστειλα.

Πολύ σωστά αυτό πού γράφεις,
Νεφέλη. Και με όλο σου τό δικιο,
άφού έστειλας ως τώρα 89 τετρα-
βία και δέν έλαβες παρά μόλις 15.
Άλλά τί μωραφ νά κάρμα; Δέν είναι
μόνο τά σημερινά παιδιά πού παρα-
μελθν αυτό τό στοιχειώδες καθή-
κον της άνακαδόσεως. Άνάκαθεν
καθυστερώντο τετραβία Μ. Μο-
σκινού κι' ό τακτικό της ανταλλα-
γές των ήταν λίγοι. Πολλά και
διάφορα μέτρα έπήρα έναντι των
καθυστερώντων, αλλά όλα μάταια.
Γι' αυτό σκέπτομαι τώρα σοβαρά,
ή νά καταργήσω όλωσθιόλω τις
ανταλλαγές, ή νά μη δημοσιεύω προ-
τάσεις κανενός, άν δέν συνοδεύονται
άπό ισάριθμα τετραβία. Έτσι, όταν
θά δέχεται ό άλλος τήν πρόταση
και θά στείλγ τό τετραβίο του, θά
έξερ ότι υπάρχει ήδη γι' αυτόν στο
Γραφείο μου ένα τετραβίο τού προ-
τεινόντος, και ότι θά τό λάθω
άμέσως.

Αριθ. Έργ. 13.
Ο κ. Κ. είχε δυό παιδιά, πού
διαρκώς τά έπαίνοδες πώς είναι
άριστοι μετεωρολόγοι.

Αριθ. Έργ. 12
Φαρδί, γαλάζιο σάβανο άλωμένο.
Οι πόσους θανάτους έχει σκε-
λάσει!...

Αριθ. Έργ. 6
Τά βίντσια έπαψαν ν' ανεβοκα-
τεβαίνουν, κι' οι ναύτες έκλεισαν
τις καταπακτές των άμυγρών.

Αριθ. Έργ. 13.
Ο κ. Κ. είχε δυό παιδιά, πού
διαρκώς τά έπαίνοδες πώς είναι
άριστοι μετεωρολόγοι.

Αριθ. Έργ. 5.
Ένας βάτραχος μιά μέρα
στό λιβαδί, συγγιανούσε
κι' είδε ξαφνικά από πέρα
ένα βράδι πού περνοίσε.

Αριθ. Έργ. 13.
Ο κ. Κ. είχε δυό παιδιά, πού
διαρκώς τά έπαίνοδες πώς είναι
άριστοι μετεωρολόγοι.

Αριθ. Έργ. 12
Φαρδί, γαλάζιο σάβανο άλωμένο.
Οι πόσους θανάτους έχει σκε-
λάσει!...

Αριθ. Έργ. 6
Τά βίντσια έπαψαν ν' ανεβοκα-
τεβαίνουν, κι' οι ναύτες έκλεισαν
τις καταπακτές των άμυγρών.

Αριθ. Έργ. 13.
Ο κ. Κ. είχε δυό παιδιά, πού
διαρκώς τά έπαίνοδες πώς είναι
άριστοι μετεωρολόγοι.

Αριθ. Έργ. 5.
Ένας βάτραχος μιά μέρα
στό λιβαδί, συγγιανούσε
κι' είδε ξαφνικά από πέρα
ένα βράδι πού περνοίσε.

Αριθ. Έργ. 13.
Ο κ. Κ. είχε δυό παιδιά, πού
διαρκώς τά έπαίνοδες πώς είναι
άριστοι μετεωρολόγοι.

Αριθ. Έργ. 12
Φαρδί, γαλάζιο σάβανο άλωμένο.
Οι πόσους θανάτους έχει σκε-
λάσει!...

Αριθ. Έργ. 6
Τά βίντσια έπαψαν ν' ανεβοκα-
τεβαίνουν, κι' οι ναύτες έκλεισαν
τις καταπακτές των άμυγρών.

Αριθ. Έργ. 13.
Ο κ. Κ. είχε δυό παιδιά, πού
διαρκώς τά έπαίνοδες πώς είναι
άριστοι μετεωρολόγοι.

Αριθ. Έργ. 5.
Ένας βάτραχος μιά μέρα
στό λιβαδί, συγγιανούσε
κι' είδε ξαφνικά από πέρα
ένα βράδι πού περνοίσε.

Αριθ. Έργ. 13.
Ο κ. Κ. είχε δυό παιδιά, πού
διαρκώς τά έπαίνοδες πώς είναι
άριστοι μετεωρολόγοι.

